सर्व्वथा धर्म्ममूलोऽर्थो धर्म्मश्चार्थपरिग्रहः। इतरेतरयोर्नीतौ विद्धि मेघोदधी यथा।
द्रव्यार्थस्पर्शसंयोगे या प्रीतिरुपजायते। स कामश्चित्तसङ्कल्पः शरीरं नास्य दृश्यते।
अर्थार्थी पुरुषो राजन् वृहन्तं धर्म्ममिच्छति। अर्थमिच्छति कामार्थी न कामादन्यमिच्छति।
न हि कामेन कामोऽन्यः साध्यते फलमेव तत्। उपयोगात् फलस्यैव काष्ठाद्भस्मेव पण्डितः। १२९५
इमान् शकुनकान्राजन् हन्ति वैतंसिको यथा। एतद्रूपमधर्म्मस्य भूतेषु हि विहिंसता।
कामाल्लोभाच्च धर्म्मस्य प्रकृतिं यो न पश्यति। स बध्यः सर्व्वभूतानां प्रेत्य चेह च दुर्म्मतिः।
व्यक्तं ते विदितो राजन्नार्थो द्रव्यपरिग्रहः। प्रकृतिञ्चापि वेत्थास्य विकृतिञ्चापि भूयसीं।
तस्य नाशे विनाशे वा जरया मरणेन वा। अनर्थ इति मन्यन्ते सोऽयमस्मासु वर्त्तते।
इन्द्रियाणाञ्च पञ्चानां मनसो हृदयस्य च। विषये वर्त्तमानानां या प्रीतिरुपजायते। १३००
स काम इति मे बुद्धिः कर्म्मणां फलमुत्तमं। एवमेव पृथग्दृष्ट्वा धर्म्मार्थौ काममेव च।
न धर्म्मपर एव स्यान्नचार्थपरमो नरः। न कामपरमो वा स्यात् सर्व्वान् सेवेत सर्व्वदा।
धर्म्मं पूर्व्वं धनं मध्ये जघन्ये काममाचरेत्। अहन्यनुचरेदेवमेष शास्त्रकृतो विधिः।
कामं पूर्व्वं धनं मध्ये जघन्ये धर्म्ममाचरेत्। वयस्यनुचरेदेवमेष शास्त्रकृतो विधिः।
धर्म्मञ्चार्थञ्च कामञ्च यथावद्वदतांवर। विभज्य काले कालज्ञः सर्व्वान् सेवेत पण्डितः। १३०५
मोक्षो वा परमं श्रेय एषां राजन् सुखार्थिनां। प्राप्तिं वा बुद्धिमास्थाय सोपायां कुरुनन्दन।
तद्वाशु क्रियतां राजन् प्राप्तिर्व्वाऽप्यधिगम्यतां। जीवितं ह्यातुरस्येव दुःखमन्तरवर्त्तिनः।
विदितश्चैव ते धर्म्मः सततं चरितश्च ते। जानन्तस्त्वयि शंसन्ति सुहृदः कर्म्मचोदनां।
दानं यज्ञो सतां पूजा वेदधारणमार्ज्जवं। एष धर्म्मः परो राजन् बलवान् प्रेत्य चेह च।
एष नार्थविहीनेन शक्यो राजन्निषेवितुं। अखिलाः पुरुषव्याघ्र गुणाः स्युर्यद्यपीतरे। १३१०
धर्म्ममूलमिदं राजन् नान्यद्धर्म्माद्विशिष्यते। धर्मश्चार्थेन महता शक्यो राजन्निषेवितुं।
नचार्थो भैक्ष्यचर्य्येण नापि क्लैव्येन कर्हिचित्। वेत्तुं शक्यः सदा राजन् केवलं धर्म्मबुद्धिना।
प्रतिषिद्धा हि ते याच्ञा यया सिध्यति वै द्विजः। तेजसैवार्थलिप्सायां यतस्व पुरुषर्षभ।
भैक्ष्यचर्य्या न विहिता न च विट्शूद्रजीविका। क्षत्रियस्य विशेषेण धर्म्मस्तु बलमौरसं।
स्वधर्म्मं प्रतिपद्यस्व जहि शत्रून् समागतान्। धार्त्तराष्ट्रबलं पार्थ मया पार्थेन नाशय। १३१५
उदारमेव विद्वांसो धर्म्मं प्राहुर्म्मनीषिणः। उदारं प्रतिपद्यस्व नावरे स्थातुमर्हसि।
अनुबुध्यस्व राजेन्द्र वेत्थ धर्म्मान् सनातनान्। क्रूरकर्माभिजातोऽसि यस्मादुद्विजते जनः।
प्रजापालनसम्भूतं फलं तव न गर्हितं। एष ते विहितो राजन् क्षत्रधर्म्मः सनातनः।
तस्मादपचितः पार्थ लोके हास्यं गमिष्यसि। स्वधर्म्माद्धि मनुष्याणां चलनं न प्रशस्यते।
स क्षात्रं हृदयं कृत्वा त्यक्त्वेदं शिथिलं मनः। वीर्य्यमास्थाय कौरव्य धुरमुद्वह धुर्य्यवत्। १३२०
नहि केवलधर्म्मात्मा पृथिवीं जातु कश्चन। पार्थिवो व्यजयद्राजन्न भूतिं न पुनः श्रियं।